

عقب نشینی وزارت صمت از عرضه تلفیقی مواد اولیه صنعت نساجی

و طرح خوبی است و مشابه آن در سایر صنایع اجرا شده و توانسته بازار را کنترل کند اما ظاهراً این طرح در عرضه پلی استر به خوبی رعایت نشده و مسائلی را به وجود آورده است. در ادامه دکتر شاهین کاظمی - نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران - با اعلام این مطلب که در زنجیره صنعت نساجی، از مواد اولیه در حوزه طبیعی (پنبه) و در مصنوعی (پلی استر) تا انتهای زنجیره، نیازمند واردات هستیم. آمار نشان می دهد که در سال ۱۴۰۰ حدود یک میلیارد و ۶۵۰ میلیون دلار ارزش واردات صنعت نساجی بود که بخشی از این رقم به مواد اولیه و بخش زیادی مربوط به پارچه می باشد.

وی با ذکر این مطلب که در مورد استحصال پنبه شرایط مختلف محیطی و جوئی مانند وقوع سیل، تأثیرات مستقیمی دارد؛ گفت: آمارهای مختلف نشان می دهند حدود ۵۰ هزار تن پنبه در داخل کشور تولید می شود و باید حداقل صد هزار تن از طریق واردات تأمین شود.

نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران، میزان واردات پنبه در سال گذشته را حدود ۹۰ هزار تن اعلام کرد و گفت: در حوزه پلی استر موضوع بسیار حادثه است چون در حوزه پلی استر به عنوان یک کشور نفت خیز و دارای صنایع پتروشیمی مدعی تأمین نیاز داخل هستیم.

دکتر کاظمی تصریح کرد: «اواخر خرداد امسال، دفتر معادن و فرآوری مواد وزارت صمت نامه ای را به کارگروه تنظیم بازار پتروشیمی مبنی بر آغاز عرضه تلفیقی در حوزه پلی استر ارسال

اشاره:

برنامه تلویزیونی میز اقتصاد، با حضور آقایان «دکتر محسن گرچی - مدیرکل صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت»، «دکتر شاهین کاظمی - نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی» و «مهندس احمد مهدوی ابهری - دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت نساجی» در مورد مشکلات فعالان صنعت نساجی و عرضه مواد پتروشیمی در بورس کالا از شبکه خبر پخش شد.

دکتر محسن گرچی - مدیرکل صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت - در پاسخ به این سوال که میزان وابستگی صنایع نساجی به واردات چقدر است؛ عنوان داشت: واردات در حوزه های مختلف صنعت بزرگ نساجی را باید از همدیگر تفکیک کنیم. در مواد طبیعی، الیاف پنبه کاربرد بالایی دارد که از ۱۵۰ هزار تن حدود ۱۰۰ هزار تن واردات و حدود ۵۰ هزار تن تولید داخل داریم که بیش از دو برابر تولید داخل از طریق واردات تأمین می شود.

وی، حجم تولید الیاف پلی استر در کشور را مطلوب دانست و افزود: همچنان در این بخش نیازمند واردات هستیم؛ کما این که هفته ای ۷-۸ هزار تن الیاف پلی استر مورد مصرف قرار می گیرد و حدود ۳۰ درصد نیاز واحدهای نساجی توسط واردات تأمین می شود.

به گفته این مقام مسئول، «ارائه تلفیقی در بورس» آخرین راه حلی است که پیشنهاد شده

نمود. وی اذعان داشت: بیش از ۵۰ پلیمر در بورس عرضه می شوند که از این تعداد، پلی استر را به عنوان اول گزینه جهت ورود به عرضه تلفیقی انتخاب می شود؛ لذا می توان نتیجه گرفت وضعیت در این زمینه چندان مطلوب نبوده که دنبال عرضه تلفیقی رفته ایم!

به گفته وی، آمارهای پتروشیمی نشان می دهند که در بهار پارسال ۱۴۰۰ حدود ۶۴ هزار و ۹۴۴ تن عرضه داشته و رقابت ۱۹ درصدی را شاهد بودیم درحالی که در بهار ۱۴۰۱ تولید به ۷۲ هزار و ۶۲۲ تن و رقابت به حدود ۷ درصد رسید. نکته مورد اعتراض صنعتگران نساجی این موضوع است که در پایان فصل بهار، شاهد ابلاغ مصوبه ای هستیم که طبق آن میزان سهم پتروشیمی داخلی در عرضه هفتگی کاهش پیدا کند، به عبارت بهتر سقف عرضه افزایش پیدا نکرد بلکه سهم پتروشیمی داخلی کاهش یافت لذا اول تیرماه نامه ای به کارگروه تنظیم بازار پتروشیمی ارسال کردیم که متولیان امر به صراحت عنوان داشتند این درخواست وزارت صمت بوده و ما مجری فرامین هستیم. مکاتبات فراوان به مسئولان مختلف انجام دادیم از آن جمله ۱۲ تیر نامه ای به دکتر مخبر - معاون اول رئیس جمهور - ارسال کردیم (رونوشت آن را برای نهادهای مختلف مانند وزارت صمت، مجلس و ... نیز ارسال شد) اما ۲۱ تیرماه، مجتمع پتروشیمی تندگویان - تنها تأمین کننده پلی استر - نامه ای ارسال کرد که عرضه تلفیقی بر هم زننده تعادل بازار می باشد. با اجرای عرضه تلفیقی و ارسال نامه های مختلف در نهایت ۲۲

دکتر کاظمی - نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

دکتر گرجی - مدیر کل صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صنعت

ضمناً توجه داشته باشیم که وضعیت قبلی هم چندان مطلوب نبوده است. به طور کلی باید برنامه و طرح کامل و خردمندانهای داشته باشیم تا موفق به رفع اصل مسئله باشیم.

دکتر گرجی اضافه کرد: موضوع در ابعاد کلان دارای بخش‌های مختلفی است و در این راستا افزایش ظرفیت تولید پلی‌استر در داخل کشور، ضروری به نظر می‌رسد و با سایر نهادهای حاکمیتی در حال پیگیری برای جذب سرمایه‌گذاران فعال هستیم.

وی دغدغه اساسی دفتر تحت مدیریت خود را مسائل مربوط به قیمت تمام شده محصولات و کیفیت بالای آن اعلام کرد و گفت: براساس طرح پیشنهادی انجمن صنایع نساجی ایران، سناریوهایی مختلفی مدنظر قرار داده‌ایم به این صورت که تولیدات پتروشیمی تندگویان با همان قیمت قبل در بورس عرضه و بخش مربوط به واردات را با کیفیت بالاتری از خارج تأمین شود.

سیفی سوال کرد که طبق برنامه، مواد وارداتی به صورت مجزا قیمت گذاری و در بورس عرضه شود و مواد تولید داخل هم به صورت مجزا؟ پس ظرفیت تولید داخل هم افزایش پیدا می‌کند؟ مدیر کل صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صنعت ضمن تأیید این موضوع، ابراز امیدواری نمود تا یک ماهه بتوانیم این را موضوع تعیین تکلیف کنیم.

بنابراین اعلام نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران طبق ماده ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، تصمیمات باید

صنایع نساجی محسوب می‌شوند هستند و به نوعی در این قضیه مشترک المنافع هستیم، اما بخش‌های دیگری در وزارت صمت وجود دارد که این تصمیمات را می‌گیرد و ما بعدها متوجه آن می‌شویم! زمانی که عرضه تلفیقی اجرایی شد، موضوع را تحت پیگیری قرار دادیم و به صراحت اعلام شد که دفتر معادن و فرآوری تصمیم‌گیر بوده و خود معاونت صنایع عمومی و دفتر نساجی موافق حذف عرضه تلفیقی بودند.

به گفته دکتر گرجی، عرضه تلفیقی به‌عنوان یک مدل انجام شده و موفق تلقی می‌شود و در بعضی از صنایع (به ویژه فولاد) توانست بازار را کنترل کند اما در زمینه پلی‌استر اجرای آن مطلوب نبود و از سویی به نظر می‌رسد مجتمع پتروشیمی شهید تندگویان رقم هفت هزارتن تولید را کاهش داده است.

سعید سیفی - مجری برنامه - اعلام کرد: احتمالاً، چون در فولاد اجرا شده بوده و معاونت معدنی آن را پیگیری می‌کرد طبیعتاً این بخش را هم به معاونت معدنی واگذار کردند، اگر با این افزایش قیمت روبرو شده اگر تصمیم اشتباه بوده و باید آن مواد داخلی به صورت داخلی قیمت گذاری می‌شد نه این که با هم در عرضه تلفیقی قیمت اینقدر افزایش پیدا کند چرا این تصمیم ملغی نشده و تا الان این طور باقی مانده است؟ مدیر کل دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صمت پاسخ داد: به تازگی با دبیر انجمن صنایع نساجی ایران و سایر همکاران موضوع را جمع بندی کردیم؛

تیر دفتر آقای مخبر نامه‌ای را به وزیر صمت پاراف کرد که متأسفانه تا امروز علی‌رغم پیگیری‌های مستمر، هیچ پاسخ صریحی برای این موضوع دریافت نکرده‌ایم و همچنان صنعتگران نساجی در مورد عرضه تلفیقی تحت فشارهای مضاعف هستند.

وی، آخرین قیمت پایه ثبت شده بورس در خرداد ماه را ۲۹ هزار تومان اعلام کرد و گفت: اول تیرماه با عرضه تلفیقی قیمت به ۳۴ هزار تومان افزایش پیدا کرد (حدود ۵ هزار تومان افزایش قیمت)

دکتر گرجی - مدیر کل صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صنعت - در پاسخ به این سوال که دلیل وزارت صمت مبنی بر تقاضای عرضه تلفیقی پلی‌استر چیست؟ گفت: دفتر نساجی و پوشاک به‌عنوان متولی تسهیل‌گری حوزه نساجی و پوشاک تلاش دارد تا تأمین مواد اولیه زنجیره تأمین و تولید را بکپارچه ببیند و تولید به نحوی باشد تا محصولی که به دست مصرف کننده نهایی می‌رسد بهترین کیفیت را داشته باشد بر این اساس عرضه تلفیقی، تجربه‌ای بوده که در بعضی از صنایع جواب داده و معمولاً در دفتر نساجی و پوشاک اغلب تصمیمات برگرفته از مشورت با انجمن‌ها و اتحادیه‌های تخصصی است و بدون تعامل و تبادل نظر با تشکل‌ها تصمیمی گرفته نمی‌شود.

نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران - گفت: وزارت صمت، دفتر صنایع نساجی و معاونت صنایع عمومی متولی مستقیم

با مشورت ذی‌نفعان بخش خصوصی گرفته شود، زمانی که متوجه عدم اجرای صحیح قانون مذکور شدیم با مسئولان مرتبط وزارت صنعت مکاتباتی انجام دادیم و در نهایت متوجه شدیم در خود وزارتخانه هماهنگی‌ها به خوبی انجام نمی‌شود و تمام مکاتبات در نهایت به دفتر آقای مفتاح - قائم‌مقام وزیر صمت در امور بازرگانی - واگذار می‌شود. وی با اشاره به نامه‌نگاری‌های متعدد و درخواست برگزاری جلسه با ایشان یادآور شد: روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه هر هفته، مواد پلیمری در بورس عرضه می‌شد و واحدهای تولیدی تحت فشارهای مضاعف ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه قرار می‌گرفتند.

وی ضمن قدردانی از واحدهای صنایع نساجی و هماهنگی آنان با انجمن صنایع نساجی ایران مبنی بر عدم خرید خارجی برای نشان دادن مراتب اعتراض نسبت به عرضه تلفیقی و تأکید بر اجرای روش قبلی تصریح کرد: با انتصاب مدیرکل جدید صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صنعت و قول همکاری آقای دکتر بردارن - معاون صنایع عمومی - امیدواریم صورت قانونی این موضوع برطرف شود.

مهندس احمد مهدوی - دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی - طی تماس تلفنی با برنامه میز اقتصاد گفت: وزارت صمت قصد داشت مواد اولیه بیشتری را در اختیار صنایع پایین دستی (به خصوص نساجی) قرار دهد تا صنعتگران بتوانند با ظرفیت بیشتری کار کنند اما هزینه‌های حمل و نقل سایر هزینه‌های واردات، موجب افزایش ۵۰ تا ۶۰ درصدی قیمت می‌شود.

نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران در این مورد گفت: در کارگروه تنظیم بازار مواد پتروشیمی، انجمن کارفرمایی پتروشیمی، وزارت صمت، بورس، پتروشیمی و ... عضو هستند اما صنایع نساجی به‌عنوان یکی از مصرف‌کنندگان مواد پتروشیمی در این کارگروه حضور ندارد لذا مصوبات مرتبط در کارگروه تنظیم بازار پتروشیمی به تصویب می‌رسند ولی به‌عنوان ذی‌نفع در آخرین

مرحله خبردار می‌شویم!

وی افزود: تصمیم برای عرضه تلفیقی، شاید تصمیم خوبی به نظر برسد ولی به بدترین روش ممکن انجام شده و طی سه ماه اخیر که از اجرای آن سپری می‌شود تمام آسیب‌های موجود را به کارگروه تنظیم بازار انتقال دادیم، اما از آنجا که ما را عضو خود نمی‌دانند؛ هیچ توجهی به هشدارهایمان نشان نمی‌دهند.

مدیرکل دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صمت با بیان این مطلب که باید زنجیره متنوع صنعت نساجی را در زمینه‌های مانند اشتغال، تولید مواد اولیه (به خصوص پنبه) و مصرف کننده نهایی هماهنگ نماییم؛ ابراز امیدواری نمود تا کانون هماهنگی دانش صنعت و بازار نساجی و پوشاک در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری (که تمام تشکلهای نساجی و پوشاک در آن نماینده دارند)؛ بتواند به نحو مطلب و مناسبی نقش فرآینادی و بالادستی ایفا کند.

وی از انجام بررسی‌های وزارت جهاد کشاورزی در مورد کاشت گونه‌های مختلف پنبه و نوع بذر خبر داد تا از این طریق، بهترین گونه‌ها انتخاب و کاشته شوند البته راه حل پیشنهادی ما کشت آزمایشی گونه‌ای پنبه با مصرف کم آب و بازدهی بالا طی یک سال گذشته است که خوشبختانه به نتایج خوبی منتهی شده و حمایت‌های لازم را جهت جذب سرمایه به عمل می‌آوریم. دکتر گرجی در مورد تعرفه واردات پنبه عنوان داشت: تعرفه باید به صورت زنجیره‌ای دیده شود و اگر به روی افزایش تعرفه واردات نخ متمرکز شویم، در بخش پارچه و قاچاق با مشکلات بسیاری روبرو خواهیم شد. وی به موافقت دفتر منسوجات وزارت صمت با کاهش تعرفه واردات پنبه نیز پرداخت و گفت: حدود ۴۰۰ تشکل صنفی و صنعتی در صنایع نساجی و پوشاک وجود دارد و تصمیم‌گیری در زمینه‌های مختلف باید در این زنجیره وسیع صورت گیرد.

نایب رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران نیز معتقد بود: زنجیره صنایع نساجی

متناسب با تغییر نرخ ارز از ۴۲۰۰ تومان به ارز نیمایی تغییر چندانی نکرد به طوری که تعرفه ایلاف تقریباً نزدیک به تعرفه نخ بود همین موضوع چالش‌های بسیاری به وجود آورد. به گفته وی، درحالی نیازمند واردات پنبه هستیم که تولیدکنندگان بزرگ پنبه دنیا مانند چین، هند، پاکستان و ترکیه بزرگترین مصرف‌کنندگان پنبه هم هستند؛ به طوری که ازبکستان از سال ۲۰۲۰ اعلام کرد به ایران پنبه صادر نمی‌کند و از سال ۲۰۲۴ صادرات نخ پنبه را متوقف می‌کند و در عوض به صادرات پارچه می‌پردازد؛ اما برای شرکت‌های ریسندگی (با توجه به حجم بسیار بالای پنبه مورد نیاز)، واردات از کشورهای دوردست مانند برزیل و استرالیا مقرون به صرفه به نظر نمی‌رسد به همین دلیل پیشنهاد می‌کنیم شرکت بازرگانی دولتی ایران (مشابه عملیاتی که برای برخی از نهادهای اصلی انجام می‌دهد) پنبه را وارد کشور و در بورس به صورت کاملاً شفاف عرضه کند؛ در مقابل واحدهای نساجی نیز تضمین خواهند داد تمام پنبه‌های وارداتی را خریداری می‌نمایند؛ از سوی دیگر برای کاهش نگرانی کشاورزان پنبه‌کار مبنی بر فروش رفتن محصولاتشان به دلیل واردات، محصولات آنان نیز وارد بورس شود. به این ترتیب نظام شفاف و کارآمدی برای تمام ذی‌نفعان صنایع نساجی ایجاد می‌شود و دیگر شرکت‌های ریسندگی با حجم بالایی از ریسک و چالش جهت واردات از کشورهای دوردست و مشمول تحریم، تحت محدودیت‌های بانکی و احتمال از بین رفتن سرمایه‌های مملکت روبرو نخواهند شد.

در پایان مدیرکل دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صمت اعلام کرد این مجموعه با تمام توان در یک فضای تعاملی هر آنچه که زنجیره تأمین نساجی و پوشاک (به خصوص در نقاط تضاد منافع) تصمیم‌گیری کنند، آن را با دو هدف «حفظ اشتغال حداکثری» و «رعایت حقوق مصرف‌کنندگان نهایی» تسهیل‌گری خواهیم کرد.

تهیه و تنظیم: سیدضیاالدین امامی رئوف